

Fyrsta stig

Fyrsta stigsprófið á víólu er þreytt eftir að nemandi hefur náð eftirfarandi hæfniviðmiðum og hefur undirbúið hæfileg prófverkefni. Það telst fullgilt aðeins ef nemandi lýkur einnig **Tónfræði G1**. Ætlast er til þess að nemandur í fyrsta stigi kaupi kennslubók sem þeir vinna í eftir fyrirmælum kennara. Við lok fyrsta stigs eiga víólunemendur að hafa náð eftirfarandi markmiðum:

Nemandi

- beiti líkamanum á eðlilegan hátt þegar leikið er á hljóðfærið.
- haldi rétt á hljóðfærinu, víólan sitji vel og örugglega.
- hafi náð tókum á eðlilegum og áreynslulausum hreyfingum handleggja.
- hafi náð tókum á eðlilegri og áreynslulausri stöðu vinstri handar.
- hafi náð jöfnum vinstri handar fingrahreyfingum.
- hafi náð tókum á nokkuð öruggu bogataki.
- kunni að nota allan bogann og ákveðna hluta hans.
- hafi náð nokkrum tókum á pizzicato.
- sýni góða kunnáttu í 1. stillingu.
- hafi náð grundvallartökum á inntónun.
- geti leikið með nokkrum styrkleikabreytingum.
- hafi öðlast grundvallarhrynskyn.
- geti lesið og leikið án undirbúnings einföld verkefni.
- hafi þjálfast í að leika utanbókar.
- hafi þjálfast í að leika eftir eyra.
- hafi fengist við skapandi starf frá upphafi námsins.
- hafi þjálfast í samleik.
- hafi farið yfir viðunandi fjölda verkefna.
- hafi fengist við fjölbreytt úrval verkefna.
- hafi á valdi sínu tvær áttundir af C-dúr tónstiga.
- hafi á valdi sínu eftirtalda tónstiga, ein áttund: G-dúr og D-dúr.
- hafi á valdi sínu tvær áttundir af C-dúr þríhljómi.
- hafi á valdi sínu eftirtalda þríhljóma, tvær áttundir: G-dúr og D-dúr
- hafi undirbúið prófverkefni til flutnings á fyrsta stigsprófi samkvæmt þessari námskrá.

Nemandi sýni eftirfarandi atriði í þeim mæli sem eðlilegt getur talist eftir um það bil eins árs nám:

- tilfinningu fyrir túlkun og hendingamótun
- blæbrigði og andstæður
- þekkingu og skilning á stíl
- tilfinningu fyrir samleik
- öruggan og sannfærandi leik
- persónulega tjáningu
- viðeigandi framkomu

Uppsetning fyrsta stigsprófs og vægi prófþátta

Prófbættir á fyrsta stigsprófi eru sex. Nemendur þurfa að fá einkunnina 6,0 á prófinu í heild til þess að standast það.

1. Tónstigar og þríhljómar (15 stig)

Til prófs skal undirbúa eftirfarandi tónstiga og hljóma:

- G- og D-dúr tónstiga og þríhljóm, ein áttund
- C-dúr tónstiga og þríhljóm, tvær áttundir

Leikmáti:

- Hraði: M.M. ♩ = 80, miðað við að leiknar séu fjórðapartsnótur
- Hiklaust og utanbókar

Í prófinu velur prófdómari þá tónstiga og hljóma sem leiknir eru.

2. Æfing / Etýða (21 stig)

Æfing má vera úr þeirri kennslubók sem nemandinn er að vinna úr eða úr æfingabók, en meiri kröfur eru gerðar til leikni heldur en í verkum 1 og 2.

3. Verk 1 (21 stig)

Stutt lag, helst með undirleik

4. Verk 2 (21 stig)

Stutt lag, helst með undirleik

5. Lestur af blaði (12 stig)

Smáæfing sem sýnir grundvallarleikni í nótnalestri

6. Heildarsvipur (10 stig)

Öruggur og sannfærandi leikur, persónuleg tjáning og viðeigandi framkoma

Annað stig

Annað stigsprófið á víólu er þeytt eftir að nemandi hefur náð eftirfarandi hæfniviðmiðum og hefur undirbúið hæfileg prófverkefni. Það telst fullgilt aðeins ef nemandi lýkur einnig **Tónfræði G2**. Ætlast er til þess að nemandur í öðru stigi eigi kennslubók og kaupi önnur kennslugögn í samræmi við fyrirmæli kennara.

Við lok annars stigs eiga víólunemendur að hafa náð eftirfarandi markmiðum:

Nemandi

- beiti líkamanum á eðlilegan hátt þegar leikið er á hljóðfærið.
- haldi rétt á hljóðfærinu, víólan sitji vel og örugglega.
- hafi náð tókum á eðlilegum og áreynslulausum hreyfingum handleggja.
- hafi náð tókum á eðlilegri og áreynslulausri stöðu vinstri handar.
- hafi náð jöfnum vinstri handar fingrahreyfingum.
- hafi náð tókum á mjúku og öruggu bogataki.
- kunni að nota allan bogann og ákveðna hluta hans.
- hafi náð nokkrum tókum á mismunandi bogastökum, þ.e. legato, detaché og staccato.
- hafi náð allgóðum tókum á pizzicato.
- hafi náð góðri tónmyndun á öllu tónsviðinu í 1. og 3. stillingu.
- hafi náð nokkrum tókum á inntónun.
- geti leikið með greinilegum styrkleikabreytingum.
- hafi öðlast nokkuð gott hrynskyn.
- geti lesið og leikið án undirbúnings verkefni sambærileg þeim sem fengist var við í fyrsta stigi.
- hafi þjálfast í að leika utanbókar.
- hafi þjálfast í að leika eftir eyra.
- hafi fengist við skapandi starf frá upphafi námsins.
- hafi þjálfast í samleik.
- hafi farið yfir viðunandi fjölda verkefna.
- hafi fengist við fjölbreytt úrval verkefna.
- hafi á valdi sínu eftirtalda dúrtónstiga, tvær áttundir: C, G, D, F.
- hafi á valdi sínu eftirtalinn laghæfan molltónstiga, eina áttund: h.
- hafi á valdi sínu eftirtalda laghæfa molltónstiga, tvær áttundir: a, e, g, c.
- hafi á valdi sínu eftirtalda þríhljóma, tvær áttundir: c-moll og C-dúr, d-moll og D-dúr, e-moll og E-dúr, f-moll og F-dúr, g-moll og G-dúr, a-moll og A-dúr.
- hafi undirbúið prófverkefni til flutnings á öðru stigsprófi samkvæmt þessari námskrá.

Nemandi sýni eftirfarandi atriði í þeim mæli sem eðlilegt getur talist eftir um tveggja ára nám:

- tilfinningu fyrir túlkun og hendingamótun
- blæbrigði og andstæður
- þekkingu og skilning á stíl
- tilfinningu fyrir samleik
- öruggan og sannfærandi leik
- persónulega tjáningu
- viðeigandi framkomu

Uppsetning annars stigsprófs og vægi prófþátta

Prófbættir á öðru stigsprófi eru sjö. Nemendur og þurfa að fá einkunnina 6,0 á prófinu í heild til þess að standast það.

1. Tónstigar og þríhljómar (15 stig)

Til prófs skal undirbúa eftirfarandi tónstiga og hljóma:

- tvo dúrtónstiga og einn laghæfan molltónstiga, tvær áttundir
- dúr- og samnefnda mollþríhljóma, tvær áttundir, í þeim þremur tóntegundum sem valdar voru til prófs.

Leikmáti:

- Tónstiga eigi hægar en M.M. ♩ = 60, miðað við að leiknar séu áttundapartsnótur
- Þríhljóma eigi hægar en M.M. ♩ = 60, miðað við að leiknar séu fjórðapartsnótur
- Hiklaust og utanbókar

Í prófinu velur prófdómari þá tónstiga og hljóma sem leiknir eru.

2. Æfing / Etýða (15 stig)

Æfing má vera úr þeirri kennslubók sem nemandinn er að vinna úr eða úr æfingabók, en meiri kröfur eru gerðar til leikni heldur en í verkum 1 og 2.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

3. Verk 1 (15 stig)

Stutt lag, helst með undirleik.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

4. Verk 2 (15 stig)

Stutt lag, helst með undirleik.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

5. Val (15 stig)

Nemandi velji eitt eftirtalinna viðfangsefna:

- a. Spinna út frá gefnu upphafi, einföldu hljómferli eða lagi.
- b. Leika frumsamið verk eða eigin útsetningu.
- c. Leika stutt alþýðulag eða þjóðlag, lært eftir eyra.

6. Lestur af blaði (15 stig)

Smáæfing sambærileg verkefnum sem fengist var við í fyrsta stigi

7. Heildarsvipur (10 stig)

Öruggur og sannfærandi leikur, persónuleg tjáning og viðeigandi framkoma

Grunnpróf

Grunnpróf á víólu er þreytt eftir að nemandi hefur náð eftirfarandi hæfniviðmiðum og hefur undirbúið hæfileg prófverkefni. Grunnpróf eru aðeins dæmd af Prófanend tónlistarskóla og kemur prófdómari á vegum hennar alla jafna árlega til þess að dæma próf í skólanum. Grunnprófið telst fullgilt aðeins ef nemandi lýkur einnig **grunnprófi í tónfræði** og aðeins þá fæst afhent prófskírteini frá Prófanefnd. Ætlast er til þess að nemendur sem stefna að grunnprófi eigi kennslubók og önnur kennslugögn í samræmi við fyrirmæli kennara.

Við lok grunnnáms eiga víólunemendur að hafa náð eftirfarandi markmiðum:

Nemandi

- beiti líkamanum á eðlilegan hátt þegar leikið er á hljóðfærið.
- haldi rétt á hljóðfærinu, víólan sitji vel og örugglega.
- hafi náð tókum á eðlilegum og áreynslulausum hreyfingum handleggja.
- hafi náð tókum á eðlilegri og áreynslulausri stöðu vinstri handar.
- hafi náð hröðum og jöfnum vinstri handar fingrahreyfingum.
- hafi náð tókum á mjúku og öruggu bogataki.
- kunni að nota allan bogann og ákveðna hluta hans.
- hafi náð allgóðum tókum á mismunandi bogastrokum, þ.e. legato, detaché og staccato.
- hafi náð allgóðum tókum á pizzicato.
- hafi náð góðri tónmyndun á öllu tónsviðinu í 1., 2. og 3. stillingu.
- hafi náð allgóðum tókum á inntónun.
- hafi nokkur tók á vibrato.
- geti leikið með greinilegum styrkleikabreytingum.
- hafi náð grundvallartökum á að stilla hljóðfæri sitt sjálfur.
- hafi öðlast allgott hrynskyn.
- geti lesið og leikið án undirbúnings verkefni sambærileg þeim sem fengist var við í fyrri hluta grunnnáms.
- hafi þjálfast reglulega í að leika utanbókar.
- hafi þjálfast reglulega í að leika eftir eyra.
- hafi fengist við skapandi starf frá upphafi námsins.
- hafi lagt stund á ýmiskonar samleik.
- hafi farið yfir viðunandi fjölda verkefna.
- hafi fengist við fjölbreytt úrval verkefna.
- hafi á valdi sínu eftirtalinn dúrtónstiga, eina áttund: B.
- hafi á valdi sínu eftirtalda dúrtónstiga, tvær áttundir: C, G, D, F.
- hafi á valdi sínu eftirtalinn hljómhæfan og laghæfan molltónstiga, eina áttund: h.
- hafi á valdi sínu eftirtalda hljómhæfa og laghæfa molltónstiga, tvær áttundir: a, e, g, c.
- hafi á valdi sínu eftirtalda þríhljóma, tvær áttundir: c-moll og C-dúr, d-moll og D-dúr, e-moll og E-dúr, f-moll og F-dúr, g-moll og G-dúr, a-moll og A-dúr.
- hafi á valdi sínu eftirtalda þríhljóma, eina áttund: b-moll og B-dúr, h-moll og H-dúr.
- hafi undirbúið prófverkefni til flutnings á grunnprófi samkvæmt aðalnámskrá tónlistarkóla.

Nemandi sýni eftirfarandi atriði í þeim mæli sem eðlilegt getur talist eftir um þriggja ára nám:

- tilfinningu fyrir túlkun og hendingamótun
- blæbrigði og andstæður
- þekkingu og skilning á stíl
- tilfinningu fyrir samleik
- öruggan og sannfærandi leik
- persónulega tjáningu
- viðeigandi framkomu

Uppsetning grunnprófs og vægi prófpáttanna

Prófpættir á grunnprófi eru átta. Nemendur þurfa að fá einkunnina 6,0 á prófinu í heild til þess að standast það.

1. Tónstigar og þríhljómar (15 stig)

Til prófs skal undirbúa eftirfarandi tónstiga og hljóma:

- tvo dúrtónstiga og tvo laghæfa molltónstiga, tvær áttundir
- dúr- og samnefnda mollþríhljóma, tvær áttundir, í þeim fjórum tóntegundum sem valdar voru til prófs.

Leikmáti:

- Detaché og legato
- Tónstiga eigi hægar en M.M. ♩ = 72, miðað við að leiknar séu áttundapartsnótur
- Þríhljóma eigi hægar en M.M. ♩ = 72, miðað við að leiknar séu fjórðapartsnótur
- Hiklaust og utanbókar

Í prófinu velur prófdómari þá tónstiga og hljóma sem leiknir eru.

2. Æfing / Etýða (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir strokhljóðfæri.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

3. Verk 1 (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir strokhljóðfæri. Verk þurfa að vera ólík.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

4. Verk 2 (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir strokhljóðfæri. Verk þurfa að vera ólík.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

5. Verk 3 (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir strokhljóðfæri. Verk þurfa að vera ólík.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

6. Val (10 stig)

Nemandi velji eitt eftirtalinna viðfangsefna:

- a. Spinna út frá gefnu upphafi, einföldu hljómferli eða lagi.
- b. Leika frumsamið verk eða eigin útsetningu.
- c. Leika stutt alþýðulag eða þjóðlag, lært eftir eyra.

7. Lestur af blaði (10 stig)

Smáæfing sambærileg verkefnum sem fengist var við í fyrri hluta grunnnáms.

8. Heildarsvipur (5 stig)

Mat prófdómara á heildarsvip prófs. Getur tekið til ýmissa þátta, en þar á meðal eru tilfinning fyrir túlkun og hendingamótun, blæbrigði og andstæður, þekking og skilningur á stíl, tilfinning fyrir samleik, öruggur og sannfærandi leikur, persónuleg tjáning og viðeigandi framkoma.